Yazar Administrator
Çarşamba, 28 Ocak 2009 19:14

TBMM AB Uyum Komisyonu, tali komisyon olması nedeniyle tasarının genelini görüştü. Adalet Bakanlığı, AB Genel Sekreterliği ile tasarıyı hazırlayan öğretim üyeleri, düzenlemeyle ilgili bilgi verdi. Daha sonra muhalefetin itirazlarına rağmen kabul edildi.

**Muhalefet karşı çıktı**

**CHP Bursa Milletvekili Onur Öymen,** Adalet Bakanlığının AB ile ilgilenmesinin sevindirici olmakla birlikte "Konuya en yanlış noktadan başladığını" belirterek, "Dokunulmazlık, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun (HSYK) yapısı gibi AB'nin sizden ısrarla istediği konular dururken böylesine akla aykırı bir düzenlemeyi nasıl getiriyorsunuz, hayretler içinde kaldım" dedi. Arabuluculuğun, adalet sistemini tümüyle bozacak bir düzenleme olduğunu savunan Öymen, yargılamanın açıklık esasına dayanırken yeni sistemde gizliliğin esas alındığını ifade etti. Tasarıyı kabul etmeyeceklerini, yasalaşması halinde iptali için Anayasa Mahkemesine götüreceklerini kaydeden Öymen, "İsterseniz gidin bizi bir kez daha Brüksel'e şikayet edin. Ama lütfen hukuk çizgisine gelin. Mahkemelerin, yargıçların bağımsızlığını sağlayamazken arabulucuların bağımsızlığını nasıl sağlayacaksınız?" diye konuştu.

**CHP İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu,** Meclisin, dokunulmazlıklar, HSYK'nın yapısı ve yerleşik etik kuralları gibi AB'nin öngördüğü bazı düzenlemelerden kaçınırken, yargı bağımsızlığını zedeleyebilecek bir düzenlemeyi tartışmasını naif bulduğunu belirtti ve "Bu hukukun özelleştirilmesidir" dedi.
Adana Milletvekili Gaye Erbatur da tasarıyla ilgili endişelerinin olduğunu, yeterince araştırılmadan ve hızla hazırlandığını ifade ederek, Anayasaya aykırı olduğunu savundu. Düzenlemeyle adalete erişimin engellendiğini savunan Erbatur, "Diyarbakır'da kocasından şiddet gören bir kadın arabulucuya gitti, o da şimdi polislerin yaptığı gibi 'anlaşın' deyip evine gönderecek. Kadın yine dayak yemeye devam edecek. Tam eşitler arasında arabuluculuk olur. Kadın ile erkek arasında eşitlik yok. Ülkenin bazı yerlerinde kadınlar tek başına karar alamıyor, erkeğin namusu gibi görünüyor" görüşünü savundu. Yargının iş yükünü azaltmak için hakim ve savcı sayısının artırılması gerektiğini ifade eden Erbatur, "İkili bir hukuk sistemine mi geçiyoruz? Bununla yargısal bir tartışma mı başlayacak" diye sordu.

**MHP İzmir Milletvekili Kenan Tanrıkulu,** tasarıyla yeni bir meslek grubu yaratılmak istendiğini belirterek, avukatlık ve diğer meslek mensuplarının bundan rahatsız olabileceklerini, bu nedenle çeşitli karışıklıklara yol açabileceğini söyledi. Hukuki bilgisi olmayan, 4 yıllık lisans mezunlarının arabulucu olmasına imkan tanındığını anlatan Tanrıkulu, tüketici sorunlarından aile hukukuna kadar çok farklı konuların arabuluculuk alanına girdiğini kaydetti.

**DSP Balıkesir Milletvekili Hüseyin Pazarcı,** tasarının kapsamının düzeltilmemesi, genel

hukuk sistemiyle bağlantısının kurulamaması halinde çok büyük sorunlara neden olabileceğini belirterek, endişeleri olduğunu, bu nedenle mevcut haline karşı olduğunu söyledi.

**Ak Parti Kastamonu Milletvekili Musa Sıvacıoğlu**, ceza muhakemelerinde uzlaşmanın getirildiğini hatırlatarak, “Adliyelerde raflarda bekletilen dosyalar, uzlaşma dosyalarıdır. Adliyelere gittiğimizde meslektaşlarımız bunlardan bize yakınıyor. Arabuluculuk 3. kişi olmaktan çıkarılıp kurumsal bir yapıya dönüştürülmüş. Bunları detaylandırmak gerekiyor, eksiklikleri var” dedi.

**Ak Parti Bingöl Milletvekili Cevdet Yılmaz,** uzlaşma kültürü için arabuluculuk yasasının çıkarılmasının yeterli olmayacağını, eğitim yoluyla kültürünün de verilmesi gerektiğini belirterek, yargıçların da bu kapsamda değerlendirilmesi gerektiğini söyledi.

**Ak Parti Karaman Milletvekili Lütfi Elvan,** çağdaş dünyanın benimsediği bir düzenlemenin AB ülkelerinde olmayan bir ülke bulunmadığını ve başarıyla uygulandığını ifade ederek, yargı yoluna erişimin engellenmediğini söyledi.

**Ak Parti Siirt Milletvekili Afif Demirkıran,** konuya ideolojik yaklaşılmaması gerektiğini, düzenlemenin yargının iş yükünü azaltacağını kaydetti.

Milletvekillerinin soru ve eleştirilerini yanıtlayan **Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdür Yardımcısı Akın Çatın** , arabuluculuğun adli sisteme alternatif ve onunla rekabet edici nitelikte olmadığını belirterek, yargısal mekanizmalara başvuruyu engellenmediğini söyledi. Dünyanın en büyük adalet sarayının İstanbul'a yapıldığını, sürekli yeni mahkemeler açılmasına rağmen iş yüküne yetişemediklerini anlatan Çatın, “Yeni sistemle her şey kısa zamanda güllük gülistanlık olmayacak. Rüştünü ispat edecek. Denetimli serbestlik de yeni ithal ettiğimiz bir sistem. Oysa AB'de uzun süreden beri var ve hızla gelişiyor. Bu sistemin başarısı bize yeni düzenleme için ışık tuttu. Bundan umutluyuz” dedi. ABD'de ceza ve hukuk uyuşmazlıklarının yüzde 90'ından fazlasının uzlaşmayla giderildiğini anlatan Çatın, sistemin Avrupa'da da yeni geliştiğini ve teşvik edildiğini vurguladı. Sistemin Bangladeş ve Mısır'da da uygulandığına dikkati çeken Çatın, sorunların en basit, hızlı ve hakkaniyetle çözülmesinin amaçlandığını kaydetti.

Tasarıyı hazırlayan komisyonda görev yapan **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç.Dr. Muhammed Özekes** , sistemin yargılamayı öngörmediğini, tarafların masada çözüm üretmesini hedeflediğini belirterek, “Taraflar istediği an masadan kalkabilir. Uzlaşmaya varsa bile mahkemeye gidebilir. Önemli olan tarafların çözüm üretmesidir ama bu tasarıda arabulucunun tümüyle çözüm üretmesi tümüyle kapatılmamıştır” dedi. Çekişmeli yargıda bir kazanan bir kaybeden olmasına rağmen arabulucukta iki tarafın da kazanmasının esas alındığına işaret eden Özekes, “Arabuluculuk her alanda geçerli olmayacak. Kamu düzeniyle ilgili konular yerine, tarafların serbestçe tasarruf edebileceği alanlarda uygulanacak” diye konuştu. Özekes, konuşması sırasında düzenlemenin ne getirdiğini anlatırken “Bir Alman atasözü var; Kadının ne düşündüğü, sosisin içinde ne olduğu ve en sonunda yargıcın ne karar vereceği bilinmez” dedi.

Erbatur, bu sözün tutanaklardan çıkarılmasını ve Özekes'in de özür dilemesini istedi. Bunun üzerine Özekes'in sözü tutanaklardan çıkartılırken, kendisi de Komisyon üyelerinden özür diledi.

A.A.

//